

Ik wilde dokter worden. Maar hoe moet een boerenzoon, voorbestemd om zijn leven als wijnboer door te brengen, zijn omgeving ervan overtuigen dat hij de loop der gebeurtenissen zal gaan ombuigen? In de leraren stelde ik geen vertrouwen. Zij hadden vooroordelen, ze meenden te weten wat op je weg lag – en ik had daar een hekel aan. Ze misten immers de wijsheid om daar iets van af te kunnen weten, en veel liefde hadden ze ook niet. Ik paste me natuurlijk aan hun regime aan, ging ook graag naar school – maar nooit zou ik een van hen met mijn vragen hebben benaderd. De conciërge was evenmin een mogelijke raadgever. Met hem *praatte* je niet. Hij werkte door zijn aanwezigheid, door de dingen die hij deed, maar hij was zeer zwijzaam. Mama? Ik moest het met mama bespreken. Elke ochtend nam ik me voor erover te praten, elke avond keek ik terug op een dag waarop het wéér niet gelukt was. Ik was bang dat ze er heel verdrietig van zou worden. Moest ik mijn streven dan maar opgeven? Dat was onmogelijk. Op een avond, na het eten, zaten we samen nog wat op de bank in de tuin. Dat deden we vaker. We hielden innig veel van elkaar en ik voelde haar nabijheid als grote troost. Ik zat te pieke-

ren, hoe ik het haar moest zeggen. Hoe kan het toch, dat er iets zo sterk in je kan leven, en dat de ander er schijnbaar niets van merkt? Plotseling wendde ze zich tot mij en zei:

‘Lieber Beat ... wat is er toch aan de hand. Je bent zo stil, je grübelt zo veel. Steeds denk ik: nú gaat hij er iets over zeggen ... maar dan blijf je toch zwijgen. Je kunt me alles zeggen, Beat. Alles.’

Ik was een jongen van veertien, begon een mannelijke gestalte te krijgen, mijn jongensstem was al verdwenen. Ik legde mijn arm om de tengerere schouders van mijn dappere mama. Het moest maar gezegd worden.

‘Ik wil dokter worden, mama.’

Ze keek me aan met haar donkere ogen, knikte rustig en zei:

‘Ik zal tróts op je zijn!’

Zij duldde geen tegenspraak. Vanaf dat moment was het duidelijk: Beato zou dokter worden en daar moest iedereen trots op zijn. Met geen woord sprak ze over het voortbestaan van het bedrijf. Later heb ik haar gevraagd of ze daar niet mee zat. Ze zei:

‘Het bedrijf is er voor de mensen, jongen. Niet andersom. Vergeet dat niet, ook niet als je dokter bent. Je bent dokter voor de mensen, niet vanwege het dokter zijn op zich. Jij bent een begaafde jongen, je moet niet worden gehinderd door ons bedrijf. We vinden wel iemand om het voort te zetten, het is een gezond bedrijf. Denk er goed aan, Beat. Jij bent er voor de mensen, de mensen zijn er niet om jou glorie te verschaffen.’

‘Dat weet ik wel hoor, mama.’

Ze keek me aan, haar ogen vochtig. Ze knikte.

‘Ja, dat weet ik jongen. Ik weet het.’

Op school stond ik sterk op mijzelf. Ik zag er goed uit, kon makkelijk contact maken, dus vrienden had ik volop. Maar ik ging niet in het groepsgebeuren op. Ik droeg een groot geheim met me mee en dat maakte me in zekere zin eenzaam. Dat geheim bestond uit de zekerheid van een geestelijke wereld, die de zintuiglijke doordringt. De zekerheid dat de Hemel op aarde is en dat de Koning zich onder ons bevindt. Waar die zekerheid op berustte? Op de ervaring. Zoals in de wetenschap een feit pas als waar wordt beschouwd als het in de ervaring kan worden bevestigd, zo leefde ik in de ervaring van de geest. Weliswaar nog als een kind, dat de wetmatigheden nog moet leren kennen. Maar bepaalde ervaringen spreken hun wetmatigheid, hun wezen ook zonder meer uit. Zo leefde ik sinds mijn kinderjaren in de persoonlijke omgang met wat bij ons ‘Onze Lieve Heer’ heette. Niemand hoefde mij te leren, dat Hij het was, die zich in de stralen van de herfstzon aan mij openbaarde. Hij openbaarde zijn wezen zelf. Maar de ervaring leerde eveneens, dat ik de enige was die zoiets beleefde. Later meende ik, dat de conciërge dergelijke ervaringen ook had. Maar ik kon nu eenmaal niet met hem praten, ik kon hem slechts stil, van een afstand bewonderen. Zo leefde ik ook in de puberteit in twee werelden: die van alledag, met de lessen, het huiswerk, de vrienden, de sport en de meisjes – en die van de stille momenten, alleen in de natuur of in de kerk, waarin de volle realiteit van een voor het oog onzichtbare wereld zich in me ontvouwde. Ik begreep daardoor veel meer van de lessen, maar ook van de mensen om me heen. Daardoor werd ik geprezen om mijn ‘uitzon-

derlijke begaafdheid' die samenging met een grote sociale vaardigheid. Ik moet dit van mijzelf zeggen, maar het zijn de woorden van mijn opvoeders, die ik hier herhaal. Van buitenaf gezien ging alles vanzelf, was ik een gelukskind. Innerlijk leefde ik echter in grote vragen, waarop ik pas in de loop van vele jaren antwoorden vond. In de omgang met mijn vrienden miste ik de innigheid, de echte verbondenheid. Ik miste de echte vriendschap. Het ging er altijd om: wie is de beste? En omdat ik dat altijd was, had ik onder jaloezie te lijden, maar ook onder een bedrukkende bewondering. Ik wilde zo graag praten over wezenlijke vragen – maar die leefden bij de anderen helemaal niet. Ze speelden kaart en dronken bier, voetbalden en gingen naar de film. Dat deed ik ook, maar er was zoveel meer...

Ik voelde zo sterk het *wezen* in de ander, maar die ander keek tegen *mij* aan als tegen een voorgevel. Knap, intelligent, sportief, wat er in omging was van geen belang. De meisjes hadden wel wat meer aanleg om dieper te gaan, maar dat leidde onvermijdelijk tot verliefdheid, waardoor de interesse toch ook weer lichamelijk werd. Ik vond ze mooi, zacht en lief, de meisjes. Ik kuste ze, maar beleefde het *wezen* – en kon niet verder gaan dan een kus. Je kon toch verder niet aan zo'n mooi meisjeslichaam komen? Mijn vrienden deden dat wel en schepten erover op. Ik hield me aan de oppervlakte en vermeed, wat ik als bespottung van de meisjes moest beschouwen. Eigenlijk waren de meisjes ernstiger, je kon beter met hen praten en je kon allerlei dingen ondernemen, die met de vrienden onmogelijk waren. Zo ging ik graag eens mee naar de stad om te winkelen, in een bar wat te drinken, een wandeling te maken gewoon om de wandeling, niet om de prestatie.

Ik werkte nog altijd hard mee in de wijngaard, maar er waren ook vrije uren en ik kon daarvan intens genieten – met één van de vriendinnen naast me. Een meisje is zo fris en mooi als een roos in mei ... nog niet belast door teveel zon of droogte – of teveel regen. Onschuldig en ongeschonden, mooi ook als ze niet zo mooi zijn ... een *meisje* is wat een man nodig heeft.

Geboren in een streek, die nog geen eeuw onderdeel van Italië is, voelde ik me toch ook Italiaan. Ik hield van de taal en van het warme temperament, voelde zelf ook die warmte in mijn bloed. Ik koos dus voor een studie in Bologna, waar geen spoor van mijn moedertaal meer te vinden was. Ik leefde me in de omgangsvormen, de spreektaal en de wetenschappelijke taal in en voelde me er uitstekend. Elk weekend ging ik naar huis, naar mama, om te helpen bij het werk – en ook omdat ik haar miste, en zij mij. We vlogen elkaar om de hals als we elkaar zagen en ik hield meer van haar dan ooit. Tijdens het eten en daarna op de bank in de tuin vertelde ik haar alles, wat ik meemaakte. Over de colleges, de professoren, de anatomie en de biochemie. Over mijn nieuwe Italiaanse vrienden en vriendinnen, met wie de omgang veel minder gereserveerd was. Zij luisterde en stelde vragen, ze nam mijn verhalen in haar natuurlijke wijsheid op.

Ik had grote interesse in de anatomie en de embryologie. Ik kon in de beelden zodanig *leven*, dat voor het eerst de werkingen die ik uit de geestelijke wereld kende, zich met uiterlijke kennis konden verbinden. Het lichaam leek me gestolde werking te zijn, alsof die machtige geestelijke beweging, die mis-